

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[REDACTED] indítványozó, az I. sz. alatt csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője útján, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) és d) pontja, illetve az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. tv. (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, valamint a 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

I. Tényállás

Indítványozó 2009. október 19. napjától különböző ítéleteiből kifolyólag mai napig folyamatos fogvatartásban van, jelenleg a Balassagyarmati Fegyház és Börtönben tölti szabadságvesztés büntetését. Tekintettel arra, hogy ezen időszak alatt folyamatosan alapvető jogokat sértő fogvatartási körülményeket tapasztalt, 2017. november 21-én kártalanítási kérelmet terjesztett elő a 2013. évi CCLX. törvény (továbbiakban Bv.tv.) 10/A. § alapján. Az ennek nyomán indult eljárásban a Balassagyarmati Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 2018. szeptember 10-én kelt Bv.809/2017/2. sz. végzésével a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította (lásd: 2. sz. melléklet). Az elutasítás indokául azt jelölte meg, hogy az indítványozó a Bv.tv. 144/B. § szerinti panaszt nem tett, így a kérelmet a Bv.tv. 70/A. § (5) bekezdés c) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül el kellett utasítani.

A fenti végzéssel szemben törvénysértésre hivatkozva az indítványozó fellebbezést jelentett be és kérte annak hatályon kívül helyezését (lásd: 3. sz. melléklet). A másodfokon eljáró Balassagyarmati Törvényszék a fellebbezést alaptalannak nyilvánította és az elsőfokú végzést a 2018. október 30. napján kelt 3.Beüf.479/2018/2 sz., érdemi indokolást nélkülöző végzésével helyben hagyta (lásd: 4. sz. melléklet).

II. A bírósági határozat alaptörvény-ellenessége

Az indítványozó álláspontja szerint, a Balassagyarmati Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportjának Bv.809/2017/2 sz. elsőfokú, illetve a Balassagyarmati Törvényszék mint fellebbviteli bíróság 3.Beüf.479/2018/2 sz. másodfokú végzése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében, valamint az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 6. cikk 1. bekezdésében rögzített azon jogát, hogy polgári jogai és kötelezettségei tárgyában bíróság tisztességes eljárásban ésszerű időben döntsön, továbbá sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésben megfogalmazott jogállamiságból fakadó jogbiztonság elvét, azon belül is a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába ütközik.

1. Indokolt határozathoz való jog sérelme

a)

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el. Az Egyezmény 6. cikkének 1. bekezdése úgy fogalmaz, hogy mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül

tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában, illetőleg az ellene felhozott büntetőjogi vádak megalapozottságát illetően.

Az indítványozó ehelyütt emlékeztet a 61/2011. (VII.13) AB határozatban foglaltakra. Ennek indokolásában ugyanis az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy „egyes alapjogok esetében az Alkotmány ugyanúgy fogalmazza meg az alapjog lényegi tartalmát, mint valamely nemzetközi szerződés (például a Polgári és Politikai Jogok Egyezségokmánya és az Emberi Jogok Európai Egyezménye). Ezekben az esetekben az Alkotmánybíróság által nyújtott alapjogvédelem szintje semmiképpen sem lehet alacsonyabb, mint a nemzetközi (jellemzően a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága – a továbbiakban: EJEK – által kibontott) jogvédelem szintje. A *pacta sunt servanda* elvéből [Alkotmány 7. § (1) bekezdés, Alaptörvény Q) cikk (2)-(3) bekezdés] következően tehát az Alkotmánybíróságnak akkor is követnie kell a strasbourgi joggyakorlatot, az abban meghatározott alapjogvédelmi szintet, ha saját megelőző, „precedens-határozataiból” ez kényszerűen nem következne [lásd még: 21/2018 (XI.14.) AB határozat].

A jelen ügyben hivatkozott alapjog lényegi tartalma tekintetében az Egyezmény 6. Cikke, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikke között nincs eltérés. Ebből következően tehát az indítványozó azon az állásponton van, hogy az EJEK jelen ügyben releváns esetjoga olyan szilárd kiindulópontot kell jelentsen, melynek megállapításaitól a támadott bírósági határozatok alaptörvény-ellenességének vizsgálata körében az Alkotmánybíróság sem térhet el.

b)

Az indítványozó előjáróban rámutat arra, hogy az Alaptörvény hivatkozott rendelkezésének jelen ügyre való alkalmazhatósága körében a rendelkezés szövegének kiterjesztő értelmezése indokolt. Jóllehet, a XXVIII. cikk (1) bekezdése a polgári jogokról és kötelezettségekről való döntést bírósági perben tartott tárgyaláson garantálja, ez azonban nem jelenti azt, hogy a tisztességes eljáráshoz és a bírói döntéshez való joga a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szerinti polgári pertől eltérő eljárásokban ne illethetné meg az eljárás alanyait. Kiemelendő, hogy az EJEK a 6. cikk 1. bekezdésének alkalmazhatóságát nem az egyes államok nemzeti jogára utalással határozza meg: *a polgári jogok és kötelezettségek* fogalmának önálló, az Egyezményből fakadó jelentése van (lásd: *Georgiadis kontra Görögország*, 1997. május 29, *Reports of Judgments and Decisions* 1997-III, § 34).

Az EJEK megalapozott esetjoga szerint a hivatkozott cikk alkalmazhatósága polgári ügyekben elsősorban egy „*jogvita*” lététől függ. Másodsorban a jogvitának olyan „*jogokra és kötelezettségekre*” kell vonatkoznia, amelyekkel kapcsolatban nem nyilvánvalóan megalapozatlan az az állítás, hogy a nemzeti jog elismeri a létüket. Végül pedig ezeknek a „*jogoknak és kötelezettségeknek*” „*polgári*” jellegűnek kell lenniük az Egyezmény szerinti értelemben, jóllehet a 6. cikk maga nem csatol semmilyen speciális tartalmat ehhez a fogalomhoz a Résztes Államok jogrendszerében (lásd: *James és mások kontra Egyesült Királyság*, 1986. február 21, Series A no. 98, § 81). Tekintettel arra, hogy a *pacta sunt servanda* elvéből következően a jogvédelem szintje az Alaptörvény esetében nem lehet kisebb, mint amelyet ugyanazon jog tekintetében az Egyezmény nyújt, így a fenti kritériumok teljesülése esetén egy adott (akár nemperes) eljárás is az Alaptörvény XXVIII. cikkének hatálya alá esik.

Az indítványozó úgy látja, hogy jelen ügyben az „*állított jog*”, illetve az a feletti „*jogvita*” fennállása nem lehet kérdéses, hiszen a Bv.tv. 10/A. § szerinti kártalanítási eljárásban az elítéltek a Magyar Állammal szemben érvényesíthetik alapvető joguk sérelme miatti kártalanítási igényüket.

Jóllehet, a jelen ügy alapját képező kártalanítási eljárás – eljárásjogi szempontból – büntetés-végrehajtás körébe eső eljárás, az érvényesített jog (alapjogi sérelmen alapuló kártalanítás) okán annak magánjogi elemei a közjogiakkal szemben túlsúlyban vannak, így – az indítványozó álláspontja szerint – a szóban forgó jog polgári jellege is megállapítható. Megjegyzendő, hogy az EJEB a 6. cikk 1. bekezdése alá tartozónak tekinti az olyan eljárásokat, amelyek a nemzeti jog szerint a „közjog” részét képezik, de amelyek eredménye döntő a magánjogokra és kötelezettségekre. Ez alapján több ízben kifejezetten megállapította, hogy a 6. cikk 1. bekezdése alkalmazandó az állam részéről elkövetett állítólagos jogsértések miatti polgári jogi kártérítési eljárásokra is (lásd: *Aksoy kontra Törökország*, 1996. december 18, *Reports of Judgments and Decisions* 1996-VI, § 92).

A fentiek alapján tehát megállapítható, hogy az indítványozónak nemzetközi egyezmény által védett, alkotmányos joga van arra, hogy az alapvető jogait sértő fogvatartási körülményei miatt kártalanításért bírósághoz forduljon.

c)

Az indítványozót megillető tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja annak követelményét, hogy a bíróság indokolja ítéletét. Az EJEB szerint az indokolt ítélethez való jog az Egyezményben foglalt azon általános alapelvekben gyökerezik, melyek az egyént hivatottak az önkényességtől megvédeni. Az EJEB számos ítéletében kifejtette, hogy a nemzeti bíróságoknak a határozataikban részletezni kell azokat az indokokat, amelyek alapján a peres fél érveit elvetették. Amikor az EJEB az indokolási kötelezettség elmulasztása alapján vizsgálja az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdésének megsértését, arról foglal állást, hogy az érvek elutasítása kellőképpen megindokolt-e (lásd: *Ullens de Schooten and Rezabek kontra Belgium*, nos. 3989/07 and 38353/07, 20 September 2011, § 61).

A határozat indokolásának a kötelezettsége egy alapvető eljárásjogi biztosíték, minthogy egyrészt nyilvánvalóvá teszi a peres feleknek, hogy az érveiket meghallgatták, másrészt lehetővé teszi a döntés elleni érdemi kifogások megfogalmazását, harmadrészt pedig a nyilvánosság felé igazolja a jogi döntés indokait (lásd: *Ihsan Ay kontra Törökország*, no. 34288/04, 21 January 2014 § 39). A bíróság indokolásának olyan részletesnek kell lennie, amely alkalmas a peres fél tényállításainak és jogi érveinek lényegi megválaszolására. Ennek megfelelően, amikor egy peres fél észrevétele vagy indítványa meghatározó lehet az eljárás kimenetele szempontjából, az kellően részletes és egyértelmű választ kíván a bíróság részéről (lásd: *Ruiz Torija kontra Spanyolország and Hiro Balani kontra Spanyolország*, judgments of 9 December 1994, Series A nos. 303-A and 303-B, p. 12, §§ 29-30, and pp. 29-30, § 27-28).

Az indítványozó álláspontja szerint a másodfokú bíróság döntése a fentieknek nem felel meg. Az indítványozó az elsőfokú végzés elleni fellebbezésében rámutatott arra, hogy a Bv.tv. 144/B. § szerinti panaszjog gyakorlására csak 2017. január 1-jével nyílt meg a lehetőség, így az azt megelőző időszak vonatkozásában annak hiánya a kérelem elutasításaként nem szolgálhat, ekképpen e vonatkozásban érdemi vizsgálat elutasításának sem lehet helye. A másodfokú bíróság azonban ezen fellebbezési évrre nem reagált, végzése e körben indokolást nem tartalmaz, noha a kérelemmel érintett időszak viszonylatában meghatározó időszakról és ezzel összefüggő alapvető jogi kérdésről van szó.

2. Ésszerű határidőben történő döntéshez való jog

Az indítványozó emlékeztet arra, hogy a Bv.tv. 50. § (1) bekezdés d) pontja alapján az alapügyben előterjesztett kérelme elbírálására nyitva álló határidő 15 nap, amely a 70/B. § (4) bekezdése alapján – sértettnek megítélt kártérítés esetében – 60, míg a 436. § (11) bekezdésében foglaltak esetében 30 nappal

hosszabbodik meg. Tekintve, hogy a kérelem érdemi vizsgálat nélkül került elutasításra, Bv.tv. 70/B. § (4) bekezdésének alkalmazása jelen ügyben szóba sem jön. Figyelemmel azonban arra, hogy az indítványozó korábban az EJEB-hez nyújtotta be panaszát, az ügyintézési határidő 45 (15+30).

Ezzel szemben a 2017. november 21-én benyújtott kártalanítási kérelem tárgyában a Balassagyarmati Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 2018. szeptember 10-én hozta meg végzését, úgy, hogy érdemben nem is vizsgálta azt, tehát lényegében csak egy rutinvizsgálatot folytatott a befogadhatóság tekintetében. A törvényes határidőt többszörösen, mintegy jó kilenc hónappal túllépve született meg az elsőfokú döntés, mely – az előbbieken hivatkozott körülmények tükrében – a jelen ügyben észszerűnek tekinthető határidőt messze meghaladja, ezért sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében, valamint az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdésében rögzített jogát.

3. Visszaható hatályú jogalkalmazás tilalma

Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerint Magyarország független, demokratikus jogállam. A jogállam nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság az állam kötelességévé teszi annak biztosítását, hogy a jog egésze, egyes részterületei és az egyes jogszabályok is világosak, egyértelműek, működésüket tekintve kiszámíthatóak és előreláthatóak legyenek a norma címzettjei számára. Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények kiszámíthatóságát is [lásd: 9/1992. (I.30.) AB határozat]. A jogbiztonság követelményéből következik az igazságszolgáltatás és az államigazgatás kiszámítható és hatékony működése, de a címzettek joggyakorlásának biztosítása is [lásd: 46/2003. (X.16.) AB határozat].

A jogállamiság elvéből és a jogbiztonság követelményéből fakad a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás alkotmányos tilalma. A visszaható hatály és visszamenőleges jogalkalmazás tilalma a magyar, a nemzetközi és az EU jogrendnek egyaránt egyik legalapvetőbb, a jogállamiságot, a jogbiztonságot kifejező, azt biztosító garanciális elve, amely szabályozási tárgykörtől függetlenül, általános jelleggel irányadó mind a jogalkotás, mind a jogalkalmazás tekintetében. Az Alkotmánybíróság a 25/1992. (IV. 30.) határozata szerint elengedhetetlen, hogy a jogalanyok magatartásukat a jog előírásaihoz tudják igazítani; ennek érdekében a jogszabályok a kihirdetésüket megelőző időre nézve ne állapítsanak meg kötelezettséget, illetőleg valamely jogszerű magatartást visszamenőleges érvennyel ne minősítsenek jogellenesnek.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (Jat.) 2. § (2) bekezdése tiltja a visszaható hatályú jogalkotást és a visszaható hatályú jogalkalmazást. A visszaható hatály tilalmát az Alkotmánybíróság több határozatában is vizsgálta és azt a jogbiztonság egyik alapvető követelményének tekintette, kifejtve, hogy egy jogállamban senkit sem lehet felelősségre vonni olyan jogszabály megsértése miatt, amelyet az érintett személy nem ismert és nem ismerhetett, mivel azt vagy egyáltalán nem hirdették ki, vagy utólag hirdették ki és visszamenőleges érvennyel léptettek hatályba. Ugyanez vonatkozik a kötelezettségek utólagos megállapítására is [lásd: 25/1992.(IV.30.) AB határozat]. A visszaható hatályú jogalkotás tilalma nemcsak abban az esetben áll fenn, ha a jogszabályt a jogalkotó visszamenőlegesen léptette hatályba, hanem akkor is, ha a hatályba léptetés nem visszamenőlegesen történt ugyan, de a jogszabály rendelkezéseit – erre irányuló kifejezett rendelkezés szerint – a jogszabály hatályba lépése előtt létrejött jogviszonyokra is alkalmazni kell [lásd: 13/2015.(V.14.)] AB határozat, indokolás [50]]. Ugyanez érvényes arra az esetre is, ha a jogszabály rendelkezéseit a jogalkalmazó, azaz a bíróság alkalmazza a hatályba lépése előtti időszakra.

Ha a jogszabálynak visszamenőleges hatálya van – mutatott rá az Alkotmánybíróság –, az a jogszabály megjelenése előtt keletkezett jogviszonyok felülvizsgálatával jár, amely a jogbiztonság alkotmányos követelményét sérti [lásd: 13/2015.(V.14.) AB határozat, indokolás 55]. Ez abban az esetben is megvalósul, ha a bíróság alkalmazza jogszabályt visszamenőleges hatállyal.

Az elsőfokú bíróság az indítványozó kártalanítási kérelme elutasítása indokául a Bv.tv. 10/A. § (6) bekezdésére hivatkozott. Ennek értelmében a kártalanítás iránti igény benyújtásának feltétele, hogy az elítélt vagy az egyéb jogcímen fogvatartott az alapvető jogokat sértő elhelyezési körülmények miatt a Bv.tv. 144/B. §-ban meghatározott panaszt előterjessze a végrehajtásért felelős szerv vezetőjéhez. Megállapítható ugyanakkor, hogy a Bv.tv. 10/A. és 144/B. §§-ait a Bv.tv-t módosító 2016. évi CX. törvény iktatta törvénybe 2017. január 1-jei hatálybalépéssel. Az indítványozó tehát 2017. január 1-je előtt sem köteles, sem jogosult nem volt e panasz megtételére.

Az indítványozó rámutat arra, hogy bár a panasztételi kötelezettsége (és joga) a fenti jogszabály hatályba lépését követően állt be, annak elmaradása a teljes kérelme elutasításához nem vezethet. 2017. január 1-ét megelőzően azonban panaszt – jogszabályi rendelkezés hiányában – nem is érvényesíthetett. Ebből következően nem róható terhére ennek elmaradása. A Bv.tv. 144/B. § szerinti panasz célja éppen az, hogy lehetőséget biztosítson – a bv. szervek útján – az államnak az alapvető jogokat sértő körülmények kiküszöbölésére és ekképpen a kártalanítási kötelezettség elhárítására. A panasz tehát kizárólag *pro futuro* joghatás kiváltására alkalmas, azaz a jogszabály hatályba lépése előtti időszak vonatkozásában értelmezhetetlen. A panasz ugyanis – az előzőekben írtak szerint – nem egy szimpla adminisztrációs kötelezettség a fogvatartott oldalán, hanem egy kimerítendő jogorvoslati forma, ami megalapozottsága és ehhez kapcsolódó bv. szerv általi intézkedés esetén az alapjogsérelem megszűnését, s ezáltal az állam kártalanítási felelősségének kizártságát eredményezi. Ebből pedig logikusan következik, hogy ha még tett is volna az indítványozó panaszt, az legfeljebb 2017-től kezdődően eredményezhette volna az állam kártalanítási kötelezettsége alóli mentesülését.

Az első- és másodfokú bíróság ugyanakkor a 2017. január 1-jétől fennálló panasztételi jog gyakorlásának elmulasztásához olyan jogkövetkezményt fűzött, ami visszaható hatályú jogalkalmazásnak minősül, mert azt olyan időszak vonatkozásában is az indítványozó terhére értékelte, amely a jogszabály hatálybalépését megelőző időpontra esik. Másképpen fogalmazva, a jogszabály hatálybalépést megelőző időszak tekintetében fűzött hozzá jogkövetkezményt. Az indítványozó határozott álláspontja ezért az, hogy kérelme a fenti okból legfeljebb a 2017. január 1-ét követő időszak vonatkozásában lett volna elutasítható a panasz mint jogorvoslat kimerítésének hiánya miatt, az ezt megelőző időszakot a bíróságoknak érdemben kellett volna vizsgálnia. Minthogy ez nem történt meg, az alapügyben született fent hivatkozott első- és másodfokú végzések a visszaható hatályú jogalkalmazás tilalmába esnek, ekképpen alapjogi sérelemhez vezettek az indítványozó oldalán.

III. Az alkalmazott jogszabály alaptörvény-ellenessége

A fentiekén túl az indítványozó hivatkozik arra is, hogy a kártalanítási ügyében eljáró bíróságok által alkalmazott Bv.tv. 50. § (4) bekezdése sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített, hatékony jogorvoslathoz való jogát.

A támadott jogszabályhely a következő:

2013. évi CCLX törvény a Büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról

50. §

(...)

4) *A büntetés-végrehajtási bíró végzése elleni fellebbezést a törvényszék másodfokú tanácsa tanácsulésen, bizonyítás felvétele esetén tárgyaláson bírálja el. (...)*

A jogorvoslathoz való jog sérelme

Az Alkotmánybíróság számos alkalommal, többféle szempontból foglalkozott a jogorvoslati jog alkotmányos tartalmával. Következetes gyakorlata szerint a jogorvoslathoz való jog lényegi tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetősége {lásd: 5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; megerősítve: 35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [16]}.

A jogorvoslathoz való alapjog biztosítását jelenti, ha az eljárásban a törvény garantálja az érintett számára, hogy ügyét az alapügyben eljáró szervtől különböző szerv bírálja el (lásd: 513/B/1994. AB határozat, ABH 1994, 731, 734.). Minden jogorvoslat lényegi eleme a „jogorvoslás” lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát {lásd: 23/1998. (VI. 9.) AB határozat ABH 1998, 182, 186., megerősítve: 3064/2014. (III. 26.) AB határozat, Indokolás [15]}.

Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog tényleges és hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nem csak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták {lásd például: 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [61]}, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni {lásd 41/1991. (VII. 3.) AB határozat, ABH 1991, 193, 194.; 22/1991. (IV. 26.) AB határozat, ABH 1991, 408, 411.; 21/1997. (III. 26.) AB határozat, 14/2015. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [29]}.

Az indítványozó rámutat arra, hogy a támadott jogszabályhely alapján az alapvető jogait sértő fogvatartási körülmények miatt lefolytatott kártalanítási eljárásban az elsőfokon eljáró Balassagyarmati Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja által hozott végzés elleni fellebbezést az ugyanazon törvényszéken működő másodfokú tanács bírálta el, mely az elsőfokú bírósághoz képest sem különböző, sem magasabb fórumnak nem tekinthető. A jelen ügyben első- és másodfokon ítélezők ugyanis mind azonos szervezeti egységben, a Balassagyarmati Törvényszéken tevékenykedő büntető és büntetés-végrehajtási ügyszakos bírák, bírósági titkárok. Sem a támadott jogszabály, sem a bíróságok belső szabályai nem tartalmaznak olyan kritériumokat, mely alapján a büntetés-végrehajtási bíróként kártalanítási ügyekben elsőfokon ítélező bírák az ugyanazon ügyekben másodfokon tevékenykedő kollégáiktól elkülöníthetők lennének. Ennél fogva a másodfokú tanácsok, valamint az elsőfokon egyesbíróként ítélezők között sem szakmai, sem tapasztalati alapon nem lehet alá-fölé rendeltségi viszonyt felvázolni, így a fellebbezési tanácsok „magasabb fórumnak” sem tekinthetők.

A fentiek alátámasztásaként az indítványozó elsősorban éppen a Balassagyarmati Törvényszék gyakorlatára hivatkozik. Az indítványozó jogi képviselőjét ellátó ügyvédi iroda praxisában fellelhető több olyan eset, mikor egy első fokon ítélező bíró más ügyekben másodfokú tanács tagjaként vesz részt a döntésben. Ilyen például [REDACTED] bíró urak esetei (lásd: 5/1-19. sz. mellékletek).

A szervezeti-szakmai elkülönítés hiánya mellett, illetve ezzel összefüggésben figyelembe kell venni azt a tényt is, hogy a fellebbezéseket – még az összeférhetetlenségi szabályok tiszteletben tartása mellett is – olyan bírákból álló tanácsok bírálják el, akik az elsőfokú döntést hozó kollégájukkal egy épületben

dolgozva, más ügyekben akár egy tanácsban ítélkezve, szoros szakmai és emberi kapcsolatban állnak. A jelen ügyben elsőfokú végzést meghozó ██████████ író például egy másik ügyben egy tanácsban jár el a jelen ügy másodfokú tanácsának elnökével (lásd: 6 melléklet). Az indítványozó határozott álláspontja szerint ez a – szükségszerűen összefonódással járó – szoros szakmai kapcsolat egyértelműen kiüresíti és ezáltal hatékony mivoltától fosztja meg a rendelkezésre álló jogorvoslatot, mely így pusztán formalitássá válva alaptörvény-sértő helyzetet teremtett, minthogy az indítványozónak nem állt rendelkezésére az elsőfokú döntéssel szemben hatékony jogorvoslat.

IV. A beadvány befogadhatósága

Az alkotmányjogi panasz jogalapját az Alaptörvény és az Abtv. biztosítja:

Alaptörvény 24. cikk

(...)

(2) Az Alkotmánybíróság

(...)

c) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját;

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját

Abtv. 26. §

(1) Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán

a) az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és

b) jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Abtv. 27. §

Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

Abtv. 30. §

(1) Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül [...] lehet írásban benyújtani.

Az indítványozó úgy véli, hogy a támadott végzések, illetve az alkalmazott alaptörvény-sértő jogszabály okán, a jelen beadvány II. és III. részében írtak szerint olyan jogsérelmet szenvedett el, melynek következtében az Abtv. 26. § (1) bekezdése, valamint a 27. § szerinti eljárás kezdeményezésének lehetősége egyéb jogorvoslat hiányában megnyílt.

Az indítványozó ehelyütt emlékeztet arra, hogy a Bv.tv. 10/A. § szerinti eljárásban, a Bv.tv. 50. § (1) bekezdés fb) pontja értelmében felülvizsgálatnak nincs helye.

Tekintettel arra, hogy az alaptörvény sértő jogerős végzés az indítványozó részére – jogi képviselője útján – 2018. szeptember 19-án lett kézbesítve, így a jelen alkotmányjogi panasz előterjesztésére törvényes határidőben kerül sor, figyelemmel az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II.27.) AB Tű határozat 28. § (10) bekezdésére is.

IV. Kérelem

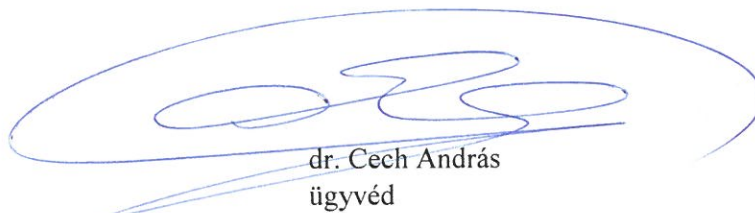
Az indítványozó egyfelől kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Balassagyarmati Törvényszék 3.Beüf.479/2018/2 sz. végzését a Büntetés-végrehajtási Csoport Bv.809/2017/2 sz. elsőfokú végzésére kiterjedő hatállyal alaptörvény-ellenesség okán, a fent részletezett indokok alapján semmisítse meg.

Másfelől kéri, hogy a T. Alkotmánybíróság állapítsa meg az indítványozó egyedi ügyében alkalmazott Bv.tv. 50. § (4) bekezdésének alaptörvény-ellenességét, és rendelkezzen a támadott jogszabályhely megsemmisítése felől.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdése és az 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II.27.) AB Tű. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az indítványozó kijelenti, hogy a jelen alkotmányjogi panaszindítványban szereplő személyes adatai nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

Budapest, 2019. február 7.

Tisztelettel:

dr. Cech András
ügyvéd
az indítványozó
képviselésében

